

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา SW 489 ความพิการ สิทธิ และสวัสดิการสังคม
 Section 4500/01 (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
450001	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี ลิ้มมณี	083-0194265	wongsalena@hotmail.com	603

ห้องเรียน / ช่องทางการเข้าห้องเรียนออนไลน์ (กรณีสอนออนไลน์)

Sec. 450001 ห้องเรียน สค. 308

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี ลิ้มมณี

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.30 -16.30 น.

วันสอบ

สอบกลางภาค **ไม่มีการสอบกลางภาค**

สอบปลายภาค **2 ธันวาคม 2565 เวลา 9.00 – 12.00 น.**

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับประเภทและสาเหตุของความพิการในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม
2. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจความพิการในมิติทางจิตสังคม
3. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจผลกระทบของความพิการที่มีต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม
4. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และพันธกรณี ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล รวมทั้งสวัสดิการ และบริการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ
5. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจปรัชญาการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การเสริมพลังและการมีส่วนร่วมของคนพิการในทุกมิติ
6. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้เกี่ยวกับคนพิการกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

ประเภท สาเหตุ และสถานการณ์ของความพิการในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคม มิติทาง จิตสังคมของความพิการ รวมถึงผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม สิทธิของคนพิการตามกฎหมายในประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศ สวัสดิการ บริการสำหรับคนพิการและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ปรัชญาการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก การเสริมพลังและการมีส่วนร่วมของภาคี

เครือข่ายในทุกกระดับ บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และการจัดทำแผนพัฒนาคนพิการรายบุคคล

ภาษาอังกฤษ

Classifications, causations, and situations of disability in social dynamics; disability models; psychosocial aspects of disabilities , impacts of disability on the individual, family, community and society; rights of persons with disabilities according to national laws and international treaties; welfare, services, and related standards; and independent living philosophy, assistive technology, empowerment, and participation of related stakeholders at all levels; roles of social workers on empowerment of persons with disabilities and Individualized Development Plan.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์			5. ทักษะการวิเคราะห์			6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
		●	●		●	●	●		●		●		●			○			●	●

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

1. นักศึกษาเข้าชั้นเรียนตรงเวลา โดยการเข้าเรียนสายในแต่ละครั้งผู้สอนมีสิทธิ์หักคะแนนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
2. นักศึกษาไม่ใช้โทรศัพท์ระหว่างเรียนและให้ตั้งเป็นระบบสั่น ในกรณีฉุกเฉินหรือมีความจำเป็น ให้นักศึกษาออกไปใช้โทรศัพท์ภายนอกห้องเรียนได้แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที
3. นักศึกษาเคารพและให้เกียรติอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นโดยการแสดงออกถึงความตั้งใจและแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยยึดถือหลักของการเคารพและให้เกียรติ
4. การขาดเรียนเนื่องจากป่วยต้องมีใบรับรองแพทย์ การลาจิจต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้สอนล่วงหน้า โดยผู้สอนอาจจะมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องเพื่อชดเชยเวลาเรียนที่ขาดไป
5. ผู้สอนจะรับงานที่นักศึกษาส่งตามเวลาที่กำหนดเท่านั้น
6. ขอความร่วมมือนักศึกษาแต่งกายสุภาพ
7. หากนักศึกษามีข้อสงสัยในเนื้อหาของวิชาหรือต้องการความช่วยเหลืออื่นใดจากอาจารย์ผู้สอนสามารถติดต่อได้ทางเบอร์โทรศัพท์หรืออีเมลที่ให้ไว้ หากต้องการปรึกษาพูดคุย โปรดนัดหมายล่วงหน้า

จริยธรรมในชั้นเรียนและทางวิชาการ

นักศึกษาควรยึดถือหลักปฏิบัติต่อไปนี้โดยเคร่งครัด

1. นักศึกษาไม่นำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาใช้ประโยชน์โดยไม่อ้างอิงตามหลักวิชาการ
2. การลอกข้อสอบหรือทุจริตในการสอบถือเป็นความผิดร้ายแรง และอาจถูกพิจารณาให้ออกจากสถานภาพการเป็นนักศึกษา

การช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาพิการหรือนักศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

หากนักศึกษามีความพิการหรือต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนพิเศษเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของวิชาตามที่ได้กำหนดไว้ โปรดแจ้งอาจารย์ผู้สอนล่วงหน้าหรือแจ้งในคาบแรกที่พบอาจารย์ เพื่อจะได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมต่อไป

วิธีการเรียนการสอน

1. บรรยาย และใช้สื่อเพื่อประกอบการเรียนรู้
2. กิจกรรมเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
3. อภิปรายกลุ่มย่อย
4. การศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียน

วิธีการวัดผล

1. การมีส่วนร่วมในห้องเรียน	20	คะแนน
2. การเก็บคะแนนระหว่างภาค	50	คะแนน
3. การสอบปลายภาค	30	คะแนน
รวม	100	คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1 11 ส.ค.65	- แนะนำวิชาและวัตถุประสงค์ของ รายวิชาและทำความเข้าใจกับ กระบวนการเรียนการสอน	- บรรยาย - กิจกรรมสร้าง ความคุ้นเคยและ ทดสอบทัศนคติและ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คนพิการ	- นักศึกษาเข้าใจวัตถุประสงค์ ของรายวิชา และแนวทางการ เรียนการสอน	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
2 18 ส.ค.65	- นิยามและการจำแนกความพิการ - พัฒนาการงานด้านคนพิการใน ประเทศไทย	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน	- นักศึกษาทราบนิยามและ วิธีการจำแนกความพิการภายใต้ บริบทที่แตกต่าง - นักศึกษาทราบถึงประวัติและ พัฒนาการงานด้านคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
3 25 ส.ค.65	- แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพิการ (Disability Model) - การใช้ภาษาที่เหมาะสมในการทำงาน ด้านคนพิการ - ภาพเหมารวมและมายาคติเกี่ยวกับคน พิการ - มารยาทในการมีปฏิสัมพันธ์กับคน พิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษาเข้าใจแนวคิดที่ เกี่ยวข้องกับความพิการ ซึ่งเป็น ตัวกำหนดการนิยามและจำแนก ประเภทตามความพิการ - นักศึกษาตระหนักในภาพเหมา รวมและมายาคติเกี่ยวกับคน พิการ - นักศึกษาทราบถึงแนวทางใน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
4 1 ก.ย.65	- ผลกระทบของความพิการที่มีต่อ บุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม โดยรวม ความต้องการจำเป็นของคน พิการและครอบครัว - การปรับตัวต่อความพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษามีความเข้าใจ เกี่ยวกับความพิการและ ผลกระทบทางจิตสังคม - นักศึกษาเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี ที่อธิบายการปรับตัวต่อความ พิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
5 8 ก.ย.65	- สวัสดิการคนพิการในประเทศไทย - ภาษีเครื่องช่วยด้านคนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษาทราบถึงสวัสดิการ และบริการสำหรับคนพิการที่จัด ให้โดยภาครัฐ เอกชนและชุมชน - นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาษี เครื่องช่วยด้านคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
6 15 ก.ย.65	- คนพิการและสิทธิมนุษยชน - กฎหมายระหว่างประเทศและกรอบ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง - กฎหมายในประเทศเกี่ยวกับคนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษาทราบถึงกฎหมาย ด้านคนพิการที่สำคัญและเข้าใจ ในสาระสำคัญของกฎหมาย - นักศึกษาตระหนักเรื่อง เจตนารมณ์ของกฎหมายและ หลักสิทธิมนุษยชน	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
7 22 ก.ย. 65	- การออกแบบที่เป็นสากล	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษาเข้าใจหลักการของ การออกแบบที่เป็นสากล	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
สัปดาห์การสอบกลางภาค 25 กันยายน – 2 ตุลาคม 2565 (ไม่มีการสอบกลางภาค)				
8 6 ต.ค.65	- แนวคิดเรื่องการเสริมพลังคนพิการ และการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ - มอขหมายการสัมภาษณ์คนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษาเข้าใจแนวคิดเรื่อง การเสริมพลังคนพิการและการ ดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
9 13 ต.ค.65	วันหยุดราชการ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสวรรคตพระบรมชนกชาติเบศรฯ มอบหมายงาน/กิจกรรมนอกห้องเรียน (นักศึกษาสัมภาษณ์คนพิการ)			
10 20 ต.ค.65	- อภิปรายประเด็นที่ได้จากการ สัมภาษณ์คนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษามีความเข้าใจและมี ทัศนคติที่ดีต่อคนพิการจาก ประสบการณ์ตรงกับคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
11 27 ต.ค.65	- สวัสดิการและบริการสำหรับนักศึกษา พิการในระดับมหาวิทยาลัย	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบริการและสวัสดิการที่ นักศึกษาพิการได้รับจาก มหาวิทยาลัย	วิทยากรภายนอก/ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
12 3 พ.ย.65	- การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ร่วมและการศึกษา พิเศษ การทำแผนการศึกษาเฉพาะ บุคคล	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับ คนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
13 10 พ.ย.65	- การเข้าถึง (Accessibility) หลักการ ประเภท และแนวทางปฏิบัติในการ ส่งเสริมการเข้าถึงในทุกด้าน	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจหลักการ ของการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ได้ และทราบถึงแนวทางในการ ส่งเสริมการเข้าถึง	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
14 17 พ.ย.65	- เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน - ชมวิดีโอทัศน์สั้น	- นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการ	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
15 24 พ.ย.65	- การจัดการภัยพิบัติสำหรับคนพิการ (Disability Inclusive Disaster Risk Reduction-DIDRR) กรอบแนวคิด กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก - งานสังคมสงเคราะห์กับการทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายคนพิการ	-บรรยาย -แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น -กิจกรรมใน ห้องเรียน	- นักศึกษาเข้าใจหลักการและ แนวทางการปฏิบัติของการ จัดการภัยพิบัติสำหรับคนพิการ ในประเทศและในระดับสากล - นักศึกษาสามารถบูรณาการ ความรู้ด้านคนพิการกับการ ทำงานสังคมสงเคราะห์หรือ สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	ผศ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี
สอบปลายภาค				
2 ธันวาคม 2565 เวลา 9.00 – 12.00 น.				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการอิงกลุ่ม

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอ
กระดาษาคำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศ
ผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์

10. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

กมลพรรณ พันพื้ง. (2553). **อัตลักษณ์ การเสริมพลังอำนาจ และการกำหนดวิถีชีวิตตนเอง : การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการในสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2565). **สถานการณ์ด้านคนพิการ.**

<https://dep.go.th/th/law-academic/knowledge-base/disabled-person-situation>

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2559). **คู่มือคนพิการ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2556). **พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556.**

<http://web1.dep.go.th/sites/default/files/files/law/197.pdf>

ระพีพรรณ คำหอม. (2557). **สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). **สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560.** กรุงเทพฯ: ธนาเพรส

Olkin, Rhoda. *What psychotherapists should know about disability.* New York: Guilford Press, 1999. Print.

Smart, Julie. *Disability, society, and the individual.* Gaithersburg, MD: Aspen, 2001. Print.